

වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
Provincial Department of Education - NWP

32 S II

දෙවන වාර පරීක්ෂණය - 12 ශ්‍රේණිය - 2020
Second Term Test - Grade 12 - 2020

විභාග අංකය ..... ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය II කාලය පැය තුනයි

උපදෙස්
◆ එක් කොටසකින් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න දෙක බැගින්වත් තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

- 01. (i) (අ) 'අ.පො.ස. උසස් පෙළ විභාගයට පෙනී සිටි සසිකලා ප්‍රතිඵල නිකුත්වන තෙක් අත්කම් නිර්මාණ පාඨමාලාවක්, නර්තන පාඨමාලාවක් හා පරිගණක පාඨමාලාවක් හැදෑරීමටද, සන්දීපනී රූපලාවන්‍ය, වික්‍රම නැරඹීම හා විනෝද වාර්තාවක් යාමටද අවදානය යොමුකර ඇත. මෙම සිද්ධිය තුළින් මතුවන අවශ්‍යතා හා චුළුමනා වෙන වෙනම වෙන්කරන්න. (ලකුණු 2)
(ආ) ලාභ උපරිම කිරීමට අමතරව ව්‍යාපාරයකට තවත් අරමුණු පැවැතිය හැකිය. එවැනි අරමුණු 4ක් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02)
- (ii) අයෝමාල් හිරිපිටිය නගරයේ හෝටලයක් පවත්වාගෙන යන අතර, පසුගිය දිනක මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරයා විසින්කළ පරීක්ෂාවකින් පසු ඔහුගේ හෝටලය මුද්‍රා තබන ලදී.
(අ) අයෝමාල්ගේ හෝටලය කෙරෙහි බලපෑම් එල්ලකරන ලද සාර්ව පරිසර බලවේගය නම් කරන්න. (ලකුණු 2)
(ආ) මෑති ව්‍යාපාරවලට එල්ලවිය හැකි තර්ජනවලට මුහුණ දීම සඳහා අයෝමාල් වැනි හෝටල් හිමියන් විසින් ගතයුතු ක්‍රියාමාර්ග තුනක් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 2)
- (iii) "ව්‍යාපාර කටයුතු කෙරෙහි ඇල්මැති පාර්ශවයක් ලෙස වර්තමානයේ මාධ්‍යවේදීන් පුළුල් කාර්යභාරයක නිරත වේ."
(අ) මාධ්‍යවේදීන් ව්‍යාපාර කටයුතු කෙරෙහි ඇල්මක් දැක්වීමට හේතු 2ක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 2)
(ආ) 'සමාජ විගණනය' යන්න හඳුන්වා වර්තමානයේ සමාජ විගණනයක අවශ්‍යතාවය වැඩිවීමට හේතු 4ක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 2)
- (iv) "ගුණාත්මක නිෂ්පාදිත සැපයීම තුළින් ගනුදෙනුකරුවන්ට සාධාරණය ඉටුවන අතර, එමගින් ව්‍යාපාර පිළිබඳව ඔවුන්ගේ විශ්වාසය ඉහළ යයි"
(අ) ව්‍යාපාර ආචාරධර්ම යන්න හඳුන්වා, ව්‍යාපාර ශ්‍රිතය අනුව ව්‍යාපාර ආචාරධර්ම වර්ග කර දක්වන්න. (ලකුණු 2)
(ආ) ව්‍යාපාර ආචාරධර්ම පද්ධතියක් ගොඩනැගීමේදී අවධානය යොමුකළ යුතුකරුණු මොනවාද?(ලකුණු 2)
- (v) "ව්‍යාපාරයක සංවිධාන සංස්කෘතිය සමස්ථ ව්‍යාපාරයටම වටිනාකමක් ලබා දේ"
(අ) සංවිධාන සංස්කෘතිය යන්න නිර්වචනය කරන්න. (ලකුණු 2)
(ආ) එය ව්‍යාපාරයකට වටිනාකමක් ලබාදෙන්නේ කෙසේද? (ලකුණු 2)
- 02. (i) සම්ප්‍රදායිකව නිෂ්පාදන සාධක හෙවත් සම්පත් ලෙස සැලකිල්ලට ගනු ලැබූයේ භූමිය, ශ්‍රමය, ප්‍රාග්ධනය හා ව්‍යවසාය පමණක්වුවද, වර්තමානයේ ඊට අමතරව දැනුම, තොරතුරු හා කාලය ද සම්පත් ලෙස පිළිගනී. මෙසේ දැනුම, තොරතුරු හා කාලය සම්පත් ලෙස පිළිගන්නේ ඇයිදැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04)

- (ii) ක්ෂණික ආහාර ව්‍යාපාරය (Fast Food Business) ශ්‍රී ලංකාවේ නාගරික ප්‍රදේශයන්හි ඉතා සීඝ්‍රයෙන් වර්ධනය වේ.
  - (අ) ක්ෂණික ආහාර ව්‍යාපාරයේ සීඝ්‍ර වර්ධනයට බලපාන සාර්ව පාරිසරික සාධක මොනවාද?(ලකුණු 2)
  - (ආ) ක්ෂණික ආහාර ව්‍යාපාරය තුළ නව ගනුදෙනුකරුවන් ආකර්ශනය කර ගැනීම හා රඳවා ගැනීම කෙරෙහි හිතකර ලෙස බලපාන අභ්‍යන්තර පාරිසරික සාධක කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 2)
- (iii) (අ) වෙළඳපොළ ස්ථානය හා වෙළඳපොළ අවකාශය අතර ඇති සමානකම් හා අසමානකම් දෙක බැගින් නම් කරන්න. (ලකුණු 2)
  - (ආ) වාණිජ්‍ය හා ව්‍යාපාර අතර ඇති සම්බන්ධතාවය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 2)
- (iv) සමාජය තුළ ව්‍යාපාර විසින් වැදගත් භූමිකාවන් කිහිපයක් ඉටුකරනු ලැබේ.
  - (අ) කාර්මික විප්ලවය හේතුකොටගෙන ව්‍යාපාර ක්ෂේත්‍රයේ ඇති වූ ප්‍රධාන වෙනස්කම් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 2)
  - (ආ) ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණි ආර්ථික ක්‍රියාවලිය තුළ කෘෂිකර්මාන්තය මූලික වූවද වර්තමානයේ කෘෂිකර්මාන්තයට අමතරව විවිධ වූ අංශ වෙත නැඹුරුවීමට බලපාන හේතු හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 2)
- (v) වර්ථමානයේ සමහර ව්‍යාපාර කොටස්කරු සංකල්පයෙන් (Shareholders concept) ඉවත්වී ඇල්මැති පාර්ශව සංකල්පයට (Stakeholders concept) අවතීර්ණ වන්නේ ඇයිදැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 4)

- 03. (i) (අ) සේවකයින්ගේ දෘෂ්ටියෙන් බලන විට සේව්‍ය පාර්ශවය විසින් සේවකයින්ට සිය වගකීම් ඉටු නොකළේ යැයි සැලකිය හැකි අවස්ථා දෙකක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 2)
  - (ආ) බස් රථයක ගමන් කරන මගියෙකු හා කොන්දොස්තර මහතෙකු විසින් පිළිපැදිය යුතුයැයි පොදුවේ පිළිගත් ආචාර ධර්ම දෙක බැගින් ලියන්න. (ලකුණු 2)
- (ii) ඔබ දන්නා ව්‍යාපාර ආයතනයක් උදාහරණයට ගෙන එම ආයතනය සමාජ වගකීම් සංකල්පයට කෙසේ දායකවන්නේදැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 4)
- (iii) (අ) ව්‍යාපාරයකට ආර්ථික තිරසර බව තහවුරු කිරීම සඳහා ගතහැකි ක්‍රියාමාර්ග 4ක් ලියන්න. (ලකුණු 2)
  - (ආ) ව්‍යාපාරයකට සමාජ හා සංස්කෘතික තිරසරබව තහවුරු කිරීම සඳහා ගතහැකි ක්‍රියාමාර්ග 4ක් ලියන්න. (ලකුණු 2)
- (iv) (අ) ව්‍යාපාර ආචාරධර්ම පිළිපැදීම ආයතනයකට වැදගත් වන්නේ ඇයිදැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 2)
  - (ආ) ව්‍යාපාරය කෙරෙහි උනන්දුවක් දක්වන පාර්ශවයන්ට හා පොදුවේ සමාජයට බලපෑම් ඇතිකරන බලවේග 4ක් නම් කරන්න. (ලකුණු 2)
- (v) (අ) රජයක් ඉටුකර ගැනීමට කටයුතු කරන ආර්ථික අරමුණු 4ක් නම් කරන්න. (ලකුණු 2)
  - (ආ) රජයක් විසින් ව්‍යාපාරවලින් විවිධ බදු අය කරමින් ව්‍යාපාර කෙරෙහි බලපෑම් සිදු කරමින් කටයුතු කරයි. රජය බදු අය කිරීම සඳහා පිහිටුවා ඇති ආයතන 4ක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 2)

- 04. (i) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව රජයේ මුදල් පාලනය සඳහා යොදාගනු ලබන ප්‍රධාන උපකරණය පොලී අනුපාතයයි. මෙහි ප්‍රධාන කොටස් නම් කර, පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 4)
- (ii) (අ) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ප්‍රමාණාත්මක ණය සීමා පැනවීම යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්ද? (ලකුණු 2)
  - (ආ) රජයක ප්‍රාග්ධනවිෂයදම් යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්ද? ඊට නිදසුන් 2ක් දක්වන්න. (ලකුණු 2)
- (iii) (අ) පාරිභෝගික ආරක්ෂණය ව්‍යාපාරිකයාට වැදගත් වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 2)
  - (ආ) දැනුවත්භාවයකින් යුත් පාරිභෝගිකයා වෙළෙඳපොළ තුළ හැසිරෙන ආකාරය පිළිබඳ පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 2)
- (iv) (අ) පාරිභෝගිකයාට වෙළඳපොළ තුළ ව්‍යාපාරිකයින්ගෙන් සිදුවිය හැකි වෙළෙඳ විෂමාවාර සඳහා නිදසුන් 4ක් දක්වන්න. (ලකුණු 2)
  - (ආ) SLS සහතිකය අනිවාර්යයෙන්ම ලබාගත යුතු යැයි පාරිභෝගික ආරක්ෂණ අධිකාරී පනත මගින් නියම කර ඇති භාණ්ඩ වර්ග 4ක් දක්වන්න. (ලකුණු 2)

- (v) (අ) පාරිභෝගිකයෙකුට ආරක්ෂාව සලසා ගත හැකි ප්‍රධාන ක්‍රම 2ක් පිළිබඳ පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 2)
- (ආ) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා භාවිතා කරන උපකරණ 4ක් නම් කරන්න. (ලකුණු 2)

II කොටස

05. (i) (අ) මහ බැංකු පොලී අනුපාතිකය අඩු කිරීමක්, වාණිජ බැංකුවලට, ආයෝජකයින්ට, ව්‍යාපාරවලට බලපාන්නේ කෙසේදැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 2)
- (ආ) පාරිභෝගික ආරක්ෂණ අධිකාරී පනත මගින් ඕනෑම භාණ්ඩයක දැක්විය යුතු යැයි අවධාරණය කර ඇති කරුණු මොනවාද? (ලකුණු 2)
- (ii) සහන් හා පහන් මිතුරන් වන අතර සහන් නිතරම තනි තීරණ ගැනීමට කැමති තම ක්‍රියාකාරකම් වලදී ඒවායේ අවදානම, වාසි අවාසි ද තමාම විඳදරා ගැනීමට සූදානම් පුද්ගලයෙකි. පහන් තමකටයුතු වලදී සාමූහික තීරණ ගැනීම හා යම් කටයුත්තකදී අවදානම් බෙදා ගැනීමට කැමති අයෙකි.
- (අ) සහන් හා පහන්ගේ ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ග 2 වෙනවෙනම දක්වන්න. (ලකුණු 1)
- (ආ) මිතුරන් දෙදෙනා ඔබ නම්කළ ව්‍යාපාර ආරම්භ කළේ නම් එම ව්‍යාපාර දෙකේ වාසි අවාසි 2 බැගින් ලියන්න. (ලකුණු 3)
- (iii) දිළිම් වාණිජ අංශයෙන් ඉගෙනුම ලැබූ විවිධ හැකියාවන්ගෙන් යුතු දක්ෂ සිසුවෙකි. ඔහුගේ පියාගේ රැකියාව වූයේ තම සොහොයුරා සමඟ බේකරි ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යාමයි. දෙදෙනා මූලික ධනය යොදමින් කටයුතු කරගෙන යන අතර ලාභ අලාභ ද බෙදාගනී. ඔවුන්ගේ ව්‍යාපාරයේ ප්‍රදේශයේ ප්‍රචලිත ව්‍යාපාරයක්වුවද තවදුරටත් පුළුල්කර ගැනීමට තම පුතු දිළිම්ගෙන් විමසති. ඔහු විශාල ප්‍රාග්ධනයක් රැස්කර ගත හැකි, රජය හා මූල්‍ය ආයතනද පිළිගැනීමට ලක්වන්නාවූ වගකීම සීමිත වන්නාවූ ව්‍යාපාරයක් ඇරඹීමට උපදෙස් දෙන ලදී.
- දිළිම් ආරම්භකර පවත්වාගෙන යාමට තම පියාට දුන් ව්‍යාපාරයන්ම කරන්න. එය පෙර පැවති ව්‍යාපාරයට වඩා වාසි අවාසි දායක වූ ආකාරය පිළිබඳ කරුණු 4ක් දක්වමින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 4)
- (iv) (අ) 'ලැයිස්තුගත සමාගම් අනිවාර්යයෙන්ම පොදු සමාගම් වේ. සීමිත පොදු සමාගම් සියල්ල ලැයිස්තුගත සමාගම් වේ.' මෙම ප්‍රකාශයට ඔබ එකඟ වන්නේද යන්නට හේතු දක්වන්න. (ලකුණු 2)
- (ආ) සීමිත පොදු සමාගම් ශ්‍රී ලංකා ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වන්නේ කෙසේද යන්න හේතු දක්වන්න. (ලකුණු 2)
- (v) (අ) පොදු හිමිකාරීත්වය යටතේ පවත්වාගෙන යනු ලබන ලාභ ලබන හා පෞද්ගලික හිමිකාරීත්වය යටතේ සුභසාධනය මුල්කරගත් ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ග නම් කරන්න. (ලකුණු 2)
- (ආ) ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යාපාර පොදු හිමිකාරීත්වය යටතේද පවත්වාගෙන යනු ලබයි. මෙලෙස පොදු හිමිකාරීත්වය යටතේ ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාමට හේතු දක්වන්න. (ලකුණු 2)
06. (i) (අ) ව්‍යාපාර සංයෝජන යන්න කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 2)
- (ආ) ව්‍යාපාර සංයෝජනය වී ඇති ආකාර නම්කර ඉන් එකක් උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 2)
- (ii) (අ) ව්‍යාපාර සංයෝජන ඇතිකර ගැනීමේ වාසි දක්වන්න. (ලකුණු 2)
- (ආ) පහත දැක්වෙන ව්‍යාපාර සංවිධාන 2කට අයත් ලක්ෂණ පිළිබඳ වගුව තුළ සම්පූර්ණ කර දක්වන්න.

ව්‍යාපාර සංවිධානය	ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය	වගකීම	තෛතික පුද්ගලබව	සාමාජික සංඛ්‍යාව
1. හවුල් ව්‍යාපාර				
2. සමුපකාර				

(ලකුණු 2)

- (iii) (අ) සංස්ථාපිත නොවූ ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ග 3ක් නම් කරන්න. (ලකුණු 2)
- (ආ) සංස්ථාපිත නොවූ ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ග වලට වඩා සංස්ථාපිත ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ග ඇරඹීම තුළ වාසි සහගත තත්වයන් සමූහයක් වේ. මෙම ප්‍රකාශයට ඔබ එකඟ වන්නේද? එසේනම් ඒ සඳහා කරුණු ඉදිරිපත් කරන්න. (ලකුණු 2)

(iv) (අ) පහත සඳහන් එක් එක් නීතිමය මූලාශ්‍රයන් අයත්වන ව්‍යාපාර සංවිධානවර්ග ඉදිරියෙන් ලියන්න. එයින් 2007 පනත යටතට ගැනෙන ව්‍යාපාර සංවිධාන නම් කරන්න.

1. 1918 අංක 06 දරණ පනත
2. 1992 අංක 11 දරණ සමුපකාර (සංශෝධන) පනත
3. 1890 ව්‍යාපාර ආඥා පනත
4. 2007 අංක 7 දරණ පනත. (ලකුණු 2)

(ආ) කෘෂි උපකරණ හා ද්‍රව්‍ය අලෙවි ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යනු ලබන ගම්පහ නැමැත්තා පහත ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ග යටතේ තම ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යන්නේ නම් ඔහු එම ව්‍යාපාරයට නම් යොදන ආකාරය පිළිවෙළින් ඉදිරියෙන් ලියන්න. (ලකුණු 2)

	ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ගය	යෝජිතය
1	කේවල ස්වාමී ව්‍යාපාර	.....
2	හවුල් ව්‍යාපාර	.....
3	සී/ස පෞද්ගලික සමාගම	.....
4	සී/ස ලැයිස්තු ගත නොකළ සමාගම්	.....
5	සී/ස ලැයිස්තුගත සමාගම	.....

(v) ව්‍යවසායකයා යනු කවරෙක්දැයි හැඳින්වීමට පීටර් එෆ් ඩකර් විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති නිර්වචනය සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 4)

07. (i) (අ) ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ හතරක් නම්කර පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 2)

(ආ) ව්‍යවසායකයින් යනු විවිධ කුසලතා සහිත පුද්ගලයන් වේ. ඔවුන් සතු කුසලතා හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 2)

(ii) ව්‍යවසායකයා හා ව්‍යාපාරිකයා අතර වෙනස්කම් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 4)

(iii) (අ) ව්‍යවසායකත්වය තුළින් සමාජ, ආර්ථික මෙන්ම පුද්ගල ප්‍රතිලාභද අත්කරදෙයි. ව්‍යවසායකත්වය තුළින් අත්කරගත හැකි පුද්ගල ප්‍රතිලාභ හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 2)

(ආ) ව්‍යවසායකත්ව කුසලතා වර්ධනය කරගත හැකි ආකාර මොනවාද? (ලකුණු 2)

(iv) (අ) පහත සඳහන් ආයතන කුඩා ව්‍යාපාර හඳුනා ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇති නිර්ණායක මොනවාද?

1. කාර්මික සංවර්ධන මණ්ඩලය
2. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.
3. කුඩා කර්මාන්ත දෙපාර්තමේන්තුව
4. කර්මාන්ත සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය (ලකුණු 2)

(ආ) රටක ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය සඳහා ඉවහල්වන පසුබිම් සාධක පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 2)

(v) (අ) මහා පරිමාණ ව්‍යාපාර හා සසඳන කළ කුඩා ව්‍යාපාරවල දැකිය හැකි වාසි හා අවාසි දෙක බැගින් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 2)

(ආ) සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමේදී සලකා බැලිය යුතු සාධක මොනවාද? (ලකුණු 2)

08. (i) සුලු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර, මහා පරිමාණ ව්‍යාපාර වලින් වෙන්කර හඳුනාගැනීම සඳහා යොදාගන්නා ප්‍රමාණාත්මක සාධක හතරක් සහ ගුණාත්මක සාධක හතරක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 4)

(ii) (අ) මුදල් යනු මොනවාදැයි හඳුන්වන්න. (ලකුණු 2)

(ආ) විලම්භිත ගෙවුම් මාධ්‍යයක් ලෙස කටයුතු කිරීම යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්දැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 2)

(iii) (අ) හොඳ මුදලක තිබිය හැකි ලක්ෂණ 4ක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 2)

(ආ) ආසන්න මුදල් හඳුන්වන්න. (ලකුණු 2)

(iv) (අ) විද්‍යුත් මුදල් මගින් ගෙවීම් පහසුකිරීම සඳහා සපයා ඇති පහසුකම් හෙවත් සේවා 4ක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 2)

(ආ) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වර්ගීකරණය අනුව විශේෂිත මූල්‍ය ආයතන ලෙස වර්ග කරන ආයතන වර්ග 4ක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 2)

(v) (අ) ඒකක භාරයක ප්‍රධාන පාර්ශව 3 සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 2)

(ආ) ලංකා සෙට්ටල් පද්ධතිය (Lanka Settle System) සකස්වන ප්‍රධාන කොටස් දක්වා පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 2)